

Jacques en Gunther Ronsijn: 'Kleine stieren gebruiken is niet moeilijk, maar het kan gemakkelijk drie generaties duren voordat de dochters weer groot genoeg zijn'

Van getallen en cijfers kunnen witblauwfokkers Jacques en Gunther Ronsijn uit Tollembeek nooit genoeg krijgen. Hoogtemaat, bespie- ring, gewicht en de lineaire beoordeling van zowel de moeders als de vaders: ze overwegen alles nauwgezet bij de stierkeuze.

Grote koeien en veelgewicht, het zijn vaste ingrediënten van witblauwfokkerij De la Petite Fontaine van Jacques (66) en Gunther (38) Ronsijn uit Tollembeek. 'Barones is er een goed voorbeeld van', stipt Gunther de hooggepunte Baron du Bois Bauloyedochter aan. Samen met Artabantelg Waarde de la Petite Fontaine maakt Barones deel uit van de hoogstgepunte witblauwen van het afgelopen jaar. Dankzij een totaalscore van respectievelijk 89,5 en 90,1 punten behaalde het duo achtereenvolgens de zesde en tweede plek. Het voorbije jaar kwam het bedrijf op een gemiddelde van 88,66 voor lineaire beoordeling. 'Barones is de ideale combinatie van grootte, lengte, breedte en vooral veel vlees.'

Gewichtige fokkerij

De thuisbasis van Jacques Ronsijn en Mariëtte Paternoster ligt in de Begijnhofstraat in Tollembeek, op een steenworp afstand van het huis van de bekende komiek Urbanus. Het landbouwbedrijf wordt al ruim tweehonderd jaar in stand gehouden en is inmiddels in handen van zoon Gunther. 'Tot 1980 waren hier ook melkkoeien', doet Jacques de geschiedenis uit de doeken. De teruglopende melkproductie van het dubbeldoelvee bracht hen op het spoor van zuivere vleesfokkerij, in eerste instantie via stierenmesterij, pas later via pure witblauwfokkerij. Toen in 1994 een nieuwe stal verrees, ging de fokker een stap verder. 'Hier en daar kochten we Waalse fokdieren met een goede bloedvoeringaan. De hedendaagse klasserundersen zijn uit die koeien gekweekt.' Een kleindochter van Dina de Coquiane, prijswinnaar op de Parijse SIA, Basannee du Haut de Mer en vier dieren van het fokbedrijf De Rametenne vertrokken richting Pajottenland. De visie bleef al die tijd gericht op optimale slachtrendementen. Zo staat hoogtemaat bovenaan het lijstje van favoriete fokkerijenmerken. 'Een stier moet minstens twee centimeter boven de norm halen, bij voorkeur zelfs vier', neemt Gunther stapsgewijs het fokdoel door. Hij ziet fokkerij als een vorm van wiskunde. 'Als ik in één ge-

neratie een stier met slechts twee centimeter boven de norm gebruik, dan compenseer ik dat in de volgende generatie met een stier van zes centimeter boven de norm. Zo kom je gemiddeld aan vier centimeter extra.' Vader Jacques knikt instemmend en raket een anekdote op over de fokkerij met kleine, sterk bevelesde Piétrainvar-

kens. 'Met stieren is het hetzelfde. Enkel op vlees, vlees en nog eens vlees fokken is werken op korte termijn. Je moet met een langetermijnvisie werken.' Stierendie onder de norm scoren, passen daardoor niet in het fokdoel. 'Kleine stieren gebruiken is niet moeilijk, maar het kan gemakkelijk drie generaties duren voordat de dochters weer groot genoeg zijn.'

Passende partners

Vader en zoon Ronsijn kiezen de stieren nauwgezet uit en zoeken per koe een passende partner. 'We kunnen soms wel een uur discussiëren over welke stier het zal worden', glimlacht Gunther. Zijn vader tovert de KI-catalogus van BBG op tafel en bladert deze door tot aan een passende voorbeeldfoto. 'Kijk naar die rondingen, het moet een bal zijn achteraan.' Van ronde ribben houdt de fokker evenzeer. 'Het gaat erom zo veel mogelijk kwaliteitsvlees te hebben. Want weet je, alles draait om economie.' Jacques prijst de met cijfers overspoelde catalogus. 'Het is een geluk voor de fokkerij dat cijfers van zowel de vader als de moeder zijn weergegeven. Dat beseffen veel vleesveehouders niet.' Aan goede koefamilieshechten de fokker een enorm belang. 'Aan vaderskant is het meestal al-

lemaal goed, maar bij de moeders is het nog te vaak niet in orde. Vergeet in de stierkeuze nooit de moeder en de grootmoeder van de stier, want die spelen vaak de grootste rol.' Consequent zijn vader en zoon Ronsijn in elk geval. 'Een stier moet richting negentig punten scoren voor bespieren, vervolgens selecteren we op gewicht en hoogtemaat.' Op die manier kwamen Despote de l'Eau d'Eppe en halfbroer Gitan du Petit Mayeur bovendien. De Cubituszonen passen in een fokkerij gericht op vlees en massa en kregen uitgebreid kansen op de zeventigkoppige veestapel. 'Meestal wachten we even met het inzetten van stieren', stelt Jacques, terwijl hij de stierfiches kritisch doorneemt. In Sjaka-Zoeloe ziet hij een mogelijke opvolger, maar zijn Despotebloed bemoeilijkt een ruime inzet. 'Stieren als Fartaban en Albinos staan op dit moment in de wachtkamer. Als we wat meer zekerheid hebben, zetten we ze in.' Met jonge, beloftevolle stieren gaan de fokkers voorzichtig om. 'Een stier die hier tegenvalt in de fokkerij kieperen we zo weer uit het vat', klinkt Gunther stellig.

Baron du Bois Bauloyedochter Barones de la Petite Fontaine, hooggepunte ideaalbeeld voor de fokkerij

'De rekensom is snel gemaakt. De tien of vijftien euro die je op dat moment verliest, is niets vergeleken met de tweehonderd euro of meer die je ontloopt door het fokken van een minderwaardig dier.'

Opfok met snelle eiwitten

Net als de dieren worden de landerijen met de nodige zorg omringd. Het bedrijf telt 24 hectare: de helft bestaat uit gras, de andere helft omvat vijf hectare mais, drie hectare tarwe, drie hectare aardappelen en één hectare suikerbieten. 'Het begint al in de grond', luidt het motto van Jacques. De witblauwfokker wijst meteen op het belang van een gebalanceerde bemesting. 'Onvoldoende kalium, fosfor en selenium betekent geen goed beenwerk. Het zijn

kleinigheden die er alles toe doen om excellente resultaten te halen.' Behalve mineralen- en sporenelementen onderstreept Jacques het belang van regelmatige bekalking. 'Elke drie jaar strooien we ongeveer 1500 kilo kalk om het verlies van 400 kilo kalk per jaar in één keer te compenseren. Maar ook daarbij moet je goed opletten. Als je te vaak bekalkt, dan krijg je te plotse veranderingen in de bodem en blijft het humusgehalte onvoldoende op peil.' Een derde van de veestapel gaat afhankelijk van de weersomstandigheden ook in de winter naar buiten. 'Onze grond bezit een enorme draagkracht. Hier hebben we een erg goede zandleemgrond.' Standaard krijgt het jongvee dagelijks

een portie soja voorgeschoteld. 'Slimme mensen geven soja aan hun dieren', stelt Jacques, die verwijst naar het snelle eiwit met methionine en lysine. 'Witblauwen groeien sneller op soja. Eiwitten zoals koolzaad, zonnebloemzaad of palmpitschilfers bevatten juist traagwerkende of darmverteerbare eiwitten. Die zijn minder goed voor de groei en dus ook voor de portefeuille.' De aandacht voor een goed mineralenmanagement dringt ook in het dagelijks voerschema door. 'Zowel het jongvee als de koeien krijgen dagelijks vitamines bij de mais', vervolgt Gunther. Het kaartje met de samenstelling van het product verschijnt op tafel. 'Ze krijgen tot op de gram eiwit, selenium en van dat vitamienemengsel toegediend. De koeien en kalveren verzorgen we hier als kindjes.'

Annelies Debergh

Fokkerij is wiskunde

Jacques Ronsijn: 'Alles draait om economie'

